

Pasaulio Lietuvių I Kongreso
spaudos parašas eks. n. 111

Leidžia Spaudos „Šviesa“

Redakcijos ir Adresas: „LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92 (Bonfretiro)
Caixa Postal, 1764. Paulo.

LIETUVIS

BRAZILIJOS

JORNAL LITHUANO

Atsk. numeris 300 reis
Prenumeratos kainas:
Brazilijoje metams — 10\$000
pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000
Užsienin: metams — 20\$000
pusei metų 12\$000.
Redaguoja L. Gaigalas.

METAI.

SÃO PAULO, 1932 m. Lapkričio - Novembro mėn. 19 d.

NR. 46 (202)

Jau būtų laikas.

Brazilijos lietuvių kolonijoje, šiais metais liepos mėn. sukako jau penki metai, kai ėmė kurtis pirmosios organizacijos: kaip išviro šviesų pasaulį pirmieji lietuviškos spaudos leidiniai. Ben drai, šie metai, kaip jubiliejiniai mūsų kolonijos turėjo būti nors kiek kuo nors pažymėti tačiau nieko nebuvo padaryta, bet tiek to — sunkūs ir neramūs laikai. O vis tik per tuos penkis metus, ypač organizaciniam darbe, kaip kūrimo, daliai gal ir griovimo atžvilgiu yra nemažai nuveikta. Vienu žodžiu buvo šiek tiek dirbta, krutėta. Tik Vilniaus vadavimo reikalu iki šiam laikui jokių žygių nebuvo pastebima. Šiuo atžvilgiu žiūrėjimas labai ir labai didelis mūsų nerangumas, apsnudimas. Atrodytų lyg tas reikalas visai mūsų neliečia.

Argi jau mes Brazilijos lietuvių būtime tokie atbukę, bejausmiai šiuo taip opiu mūsų tautos reikalu. To pasakyti negalima, nes aiškiai parodė spalio 9 d. Vilniaus pagrobimo paminėjimo apeigos, kuriose taip skaitlingai susirinko žmonių. Tas parodė, kad mums taip pat yra skaudai šie lietuvių tautos žaizda.

Bet to yra per mažai, kad mes susirinkę pakalbame, pagiedame, padiejuojame. Tam tikslui, tai svarbiai įdėjai mes turime daugiau pašvęsti darbą, daugiau pasiaukoti. Žiūrėkim, kitų šalių lietuvių kolonijos kaip Š. Amerikos, net ir Argentinos, kuri nedaug kuo stipresnė už mus tačiau jų jau yra daug daugiau tam didžiam tikslui nuveikta. Jie turi suorganizavę Vilniui vaduoti S gos skyrius, kurie dirbdami kontakte su Centro Valdyba, skiepija savųjų tarpe mintį kaip Vilnius yra Lietuvos brangus ir kaip didi jo reikšmė bendram Lietuvos gerbuvimui. Savo darbu tie skyriai remia kaip moraliniai, taip materialiai vergaujančius brolius; tuošiu Vilniaus atvadavimo kovai toli užjūry gyvenančius lietuvių tautos vaikus.

Tad kodėl gi ir mes negalime jų pavyzdžiu pasekti? Kodėl nei vienam iš mūsų per tuos penkis metus neatėjo iš ideališka mintis, paskatinti tautiečius stoti į tą darbą, kuris kaip kitų kolonijų lietuviams, taip ir mums yra šventas ir privalomas. Toje darbo srityje visai kas tik nori gali veikti, nes tai darva plati.

Pirmoj eilėj turėtų snkrusti mūsų inteligentai, kurie nemažiau snaudulio apimti. Jie turi pirmieji pabūsti, o pasikvi juos beabėję stos į darbą ir kiti. Įsteigkime Vilniui vaduoti S gos skyrių per kurį skleisime Vilniaus vadavimo idėją mūsų kolonijos lietuvių tarpe.

Prisidėkime prie to kilnaus darbo kurį dirbą visi mūsų tautos sūnūs ir dukters. Nors tas darbas ir ankščiau galėjo būti pradėtas, bet ką gi darysi — geriau vėliau, negu niekad. Paro lykim ir mes kad mokame ne tik kalbėti ir eimantuoti, bet mokame ir dirbti. Taigi į darbą visi kas gali, nes jau senai laikas!

Januškis.

SEKMADIENI, LAPKRIČIO 20 D.

Lietuvių Name (Rua Bandeirantes 92)

Sporto S-gos „LITHUNIA“

Linksmas šokių VAKARAS.

Linksmi praleisti laiką ir pašokti iki sočiai — tik sportininkų vakarėly.

Panelėms įėjimas nemokamas.

PRADŽIA 8 VAL. VAK.

Vakaras -- Spektaklis

Šeštadienį lapkričio mėn. 26 d. r. Bandeirantes, 92 [Lietuvių name] Dainos — Meno d. ja «Viltis» rengia gražų vakarą. Statoma — «GAIRĖS» 3-jų v. drama, kurioje labai gyvai atvaizduojama, kaip per girtuokliavimą sugriuvę šeimos gyvenimas.

Po vaidinimo tautiški žaizlai, šokiai, skr. paštas ir kit.

GRIEŠ DŪDUŲ ORKESTRAS.

Prašoma iš anksto pasirūpinti pakvietimus, kurie gaunami «Liet. Braz.» redakc. ir pas D-jos narius.

Pradžia punktualiai 8 v. vak.

LIETUVOJE

Pasikeitimai siuntinių su Vokietija davė per pusmetį 156.836 aukso frankų pelno. Už siuntinių apsimaitymą su Vokietija per pirmą š. m. pusmetį turėjome gauti iš viso 166.105 aukso frankus, o mokėti jai 9.269 aukso frankus, atseit, gryno pelno buvo 156.836 aukso frankai, t. y. apie 313.672 litai.

Per tris mėnesius iš U. S. A. perlaidomis gauta 198.654,92 dol. Iš Jungtinių Amerikos Valstybių pašto perlaidomis per liepos mėnesį gauta iš viso 59.675,35 dolerių, per rugpiūčio mėn. 56.424,06 dol. ir per rugsėjo mėnesį — 82.555,51 dol. Viso per šiuos tris mėnesius iš U. S. A. pašto perlaidomis gauta 198.654,92 dol.

Prūsų lietuvių skundas Tautų Sąjungai. Lenkijos laikraščiai praneša, kad Tautų Sąjungos sekretoriui esąs pasiūstas Rytų Prūsų lietuvių mažumos priimta rezolucija. Rezolucija informuoja, kad lietuvių mažumai Rytų Prūsuoje atimtos visos teisės, o tuo tarpu vokiečių mažuma Lietuvoje naudojasi visomis teisėmis ir jų kultūrinis darbas valstybės remiamas.

Šiomet daug išvežama obuolių. Kaip tenka patirti, šiomet iš Lietuvos išvežta jau 130 vagonų obuolių.

Didesnė obuolių dalis eksportuota į Vokietiją. Į Angliją, Belgiją ir Šveicariją tuo tarpu išvežti tik mažesni kiekiai. Vietoje už obuolių centnerį mokama 12 — 15 litų.

Garliavoj audimo kursai. Žemės ūkio rūmai Garliavoj įsteigė audimo kursus. Kursai pradėsį veikti šią savaitę.

74 metų senutė per 20 min. nubėgo 2½ klm. Panevėžio aps. Traupio elgetyne yra 74 metų elgeta Ona Kairytė. Ji pasižymi greita eiseną ir greitumui įrodyti, ji per 20 minučių nubėgo pustrėčio kilometro.

Ką dirba mūsų žmonės. Labai įdomu pažiūrėti, kuo kurios Lietuvoje gyvenančios tautos žmonės daugiausia verčiasi. Pradėsime nuo žemės ūkio. Daugiausia žemės ūkiu verčiasi Lietuvoje gyvenę lietuviai, latviai, rusai, lenkai, vokiečiai. Šių tautų beveik 70% — 80% žmonių dirba žemę. Vokiečiai jau mažiau žemę dirba, būtent, apie 59%, o visai mažai žemę dirba žydai, vos 6%. Prekyba, pramonė, amatai, transportu ir kredito įmonėmis lietuvių verčiasi vos 6%, o žydai apie 50%. Vokiečiai čia taip pat labiausiai skverbiasi, jų tautos žmonių čia yra apie 20%.

Emigracija. Per šiu metų pirmus devynius mėnesius iš Lietuvos emigravo tik 833 asmenys. 1931 m. per

tą patį laiką emigravo 1.366 asmenys, o 1930 m. — 5648 asmenys. Šiomet daugiausia emigravo žydai.

Nekultūringumas. IX — 16 d. į Rokiškį su teatru «Balerina» atvažiavo artistas murinas. Kaip tik jis pasirodė gatvėj, tuoj buvo apsuptas įkiriais vaizkais ir žydukais. „Ko jie iš manęs nori? Niekur tokių žmonių nesutikau, kaip čia“, skundėsi murinas. Tokie «spiečiai» svetimtųjų akyse žemina Lietuvos vardą.

Liūdni degtinės atpigimo reiškiniai. Degtinės atpigimas Utenoj atkreipė susirūpinimo vertą dėmesį.

Vien ketvirtadienį, esant mažam tik turgui, degtinės monopolio krautuvių tik pavieniems asmenims parduota: 1117 pusbonkių, 55 litriniai buteliai ir 30 pusbonkių spirito (traktieriai ėmė iš monopolio sandėlio).

Ne tiek svarbu kiek parduota, bet svarbu, kad to pasekoje matėsi labai liūdnų reiškinų, kuriais, viešos ramybės dėlei, vertėtų labiau susirūpinti ir policijai.

Komunistai jau skleidžia savo idėjas tarp mirusiųjų... Naciūnų kaimo kapuose [vienuolika kilometrų nuo Kėdainių] buvo rasta iškabinta komunistų vėliava su įvairiais šūktiais prieš «buržujus». Be to, tuose pačiuose kapuose prie kryžiaus rastas prikaltas komunistų laikraštėlis «Kareivių tiesa». Matyt, komunistai atrado naują dirvą savo idėjoms skleisti, būtent, mirusiems...

Gyvulių skaičius Lietuvoje. Statistikos duomenimis, 1932 m. birželio mėn. 15 d. Lietuvoje gyvulių buvo: arklių — 586.390, galvijų — 1.290.900, kiaulių — 1.380.030, avių — 1.290.600. Pernai tuo pačiu laiku buvo: arklių — 597.050 galvijų — 1.297.376, kiaulių — 1.568.543 avių — 1.212.454. Tuo būdu arklių ir karvių skaičius beveik nepasikeitė, kiaulių skaičius sumažėjo 188.500, avių skaičius padidėjo 78.100.

ŪKININKŲ ŽINIAI.

Labai svarbiais žemės ūkio kolonijos steigimo reikalais pasitarti, Liet. Ūkinin. B. D jos «Grūdus» žemės apžiūrėjimo komisija šaukia 27 d. lapkričio mėn. 2 v. p. piet [Lietuvių name rua Bandeirantes, 92.] visuotiną d jos narių susirinkimą.

Kas tik mano dabar, ar ateity kurtis žemės ūkyje, visus prašome atsilankyti.

Villa Beliečiai, Mokiečiai, Lapiečiai, Villa Anastaziečiai ir kitų priemiesių lietuvių nepatingėkit ateiti, nes tai yra visų bendras ir labai svarbus reikalas.

Komisija.

Paieskojimas.

Banco Allemão Transatlantico rua 15 de Novembro, 38, S. Paule kviečia lietuvių Juozą Valaitį užėiti pasikalbėti labai svarbiu reikalu, arba atsiliepti laišku nurodant savo tikrą adresą.

SPAUDA MŪSU GALYBĖ.

Muzikos Mokytojas

JUOZAS STANKŪNAS

duoda muzikos pamokas iš teoretinių ir specialių dalykų būtent: muz. teorija, solfedžio, harmonija, fortepionas, vargonai, smuikas, violončelė, man dolina ir k...

Rua Hannemann Nr. 25. (netoli Sv. Antano baznyčios)

Šiokiomis dienomis nuo 8 — 17 v. ir šventadieniais nuo 8 — 14.

Kronika.

Apvogė lietuvius. Lapa. Praeitą trečiadienį lapkričio mėn. 9 d. pas gyvenantį r. Jorge Drausfield, 79, lietuvi J. Vernicką, dienos metų vagys išvogė stalauninkų pinigų, du kišeninių laikrodžių, kosciumą ir palta; iš viso apie 4,000\$000 mlireisų sumoje. Tuo laiku namė buvo šeimininkė su 11 metų dukrele. Tačiau vagių nematė. Vagystėje kaltinamas vienas lietuvis iš V. Anastacios, kurs tuo laiku pas Vernickus buvo. Jis areštuotas ir sėdi kalėjime, tačiau vagystėje neprisipažįsta.

Norėjo nusižudyti. V. Anastacio. Gyvenantis r. Costo Pinto lietuvis J. Paliukaitis pirmadien. 15.XI. pavakare, išmaukęs kiek pingos norėjo papsipiauti su skustuvu, tačiau ten pat gyveną kiti lietuviai laiku pastebėjo ir atėmė skustuva. J. Pol. apie 26 m. amžiaus nevedęs, vyras jaunas, tvirtas, visą laiką dirbo, bet ir pingoje mirko dienų dienomis. Pakliuvęs pas amžius alkoholio dievintojus gyventi, iki to dasigyveno, kad pasirijo nutraukti savo jaunystės gyvenimo siulą.

Tai vis tą prakelktoji pragaro smarvė kalta: kiek ji sugriaua dorų šeimynų! Kiek atima sveikatos net ir gyvybių jaunoms tvirtoms butybėms?!

Draugas.

Taip pat neatsilieka. Jau daug kartų mūsų kolonijos laikraščiuose buvo nusiskundžiama, kad lietuviai per daug girtuokliauja, kad daug yra tokių kurie dienų dienomis mirksta pingoje. Dainai tas tiesa: jei pavaiškėsioti po tankiais lietuvių apgyventus rajonus, visad galima restoranuose išgirsti girtų lietuvių sutartinių garsus. Kad girtuokliauja vyrai, tai dar ne taip keista, bet

PASAULYJ

Nacionalizuos žemės turtus. Meksikoj išleistas įstatymas, pagal kurį visos meneriai gamyklos turi būt nacionalizuotos. Tik duotas svetimsaliams koncesijas šis įstatymas nelies.

Latviai apeliuoja. Latvijos Che mikai išleido atsisaukimą į viso pasaulio savo kolegas, kuriame nurodo į pavojų naujo ginkluoto susirėmimo Europoje ir kuriame taipogi sako, kad Tautų Sąjunga tai yra ne kas kita, kaip apsiaustas už kurio ruošiamas karas.

Baisi audra. Antylų salas Kubą ir Jamaiką aplankė tokia audra ko kios dar nėra buvę pasauly. Vėjo smarkumas siekė iki 320 kilometrų per valandą ir visą laiką buvo lydimas didžiausių liūčių. Nekuriose vietose upės ūmai pakilo užliedamus kaimus ir mietus; vanduo buvo pakilęs iki 7 metrų. Didžiulės bananų plantacijos visai su naikintos. Iki šiam laikui jau priskaitoma iki 2700 žmonių žuvusių ir daugelis šimtų sužeistų. Materialių nuostolių priskaitoma virš 5 milijonų dolerių,

labai biau ru, kad ir moteris nuo to ne atsilieka. Pažįstu mokos rajone kelias tokias moteris, kurios pingos gerime pralenkia bet kokius vyrus. Litras pingos išgerti vienu ypu, tai joms nieko nereiškia. O kartais ložybų sukirtusios ir du litru įveikia. Geriausi toje srityje specai tai p. p. Hanasauskienė, Savickienė, A... ir kit.

Vienu žodžiu, bravo mūsų moterėlės!...

◊Mokietis.

Mirė Stalino žmona. Sovietų Rusijos valdovą Staliną ištiko skaudi nelaimė — mirė jo žmona. Velionė turėjo vos 30 metų ir mirė dėl vėžio ligos. Sąryši su ta skaudžia nelaime Stalinas iš visų pasaulio kraštų gavo užuojautos telegramas. Didesnieji pasaulio laikraščiai aprašydami mirusios biografiją, tarp kitko pažybi, kad velionė turėjusi skirtingas savo vyrui pažiūras. Į politinį gyvenimą ji nesigilino ir buvo užsiėmusi grina mokslinėmis studijomis, Mėgiamiausia jos mokslo šaka buvusi chemija, kurią stengėsi pritaikinti verpimų industrijai.

Komunistai ne juokais valo valdžios aparatą. Patikimomis žinotomis Sovietų Rusijoje iš valdžios ir savi valdybės įstaigų už perdidelį biurokratizmą ir lėtumą darbe, atleista 25 tūkstančiai tarnautojų. Visus atleistusius valdininkus manoma skirti į pramonės sritys, kur jaučiamas didelis darbo jėgų trūkumas.

Nori įstoti į Tautų Sągą nariu. Argentinos vyriausybė įteikė senatui skubų pareiškimą, kuriuo reikalaujama daryti žygius, kad Argentina greičiausiu laiku galėtų įstoti į Tautų Sągą nariu.

Jungtinių Valstybių aukso atšarg. Vienas valstybės bankų tarybos atstovas pareiškė, kad dabar Jungtinės Amerikos Valstybės turinčios aukso už maždaug 4.200.000.000 dolerių. Amerika galinti praleisti aukso už 1.200.000.000 dolerių.

Nuo bombų karščio sutirps plieniniai laivai. Spaudoje pasirodė žinių, kad vokiečiai išrado naujos rūšies bombas, kurios sprogdamos, sukėlia 2,500 laipsnių karščio ir sutirpina plieną. Vnkiečiai didžiausioj paslapyt gaminą mažo kalibro kanuoles, iš kurių tokiomis bombomis bus išaudoma į karu laivus, povandeninius laivus ir orlaivius.

Bolševikai užsienių svečiams stato gerus viešbučius. Sovietų valdžia paskyrė 23 mil. rublių kelionėms 1933 metais į Rusiją išplėtoti. Statoma visa eilė specialių viešbučių atvykstantiems svečiams. Tokie viešbučiai stato mi Maskvoj, Leningrade, Baku, Stalingrade ir Charkove. 10 iš tų viešbučių jau bus pabaigti ateinantį pavasarį.

Lenkijoje eina smarki ūkio licitacija. Viena Varšuvos žemės ūkio kredito draugija išstatė licitacijai per

Reikalingi SIUVJAI

Lietuvių siuv. reikalingi vienas prity „KAUNAS“ tras šiek tiek mokąs siuvėjas, an dirbti. Atlyginimas geresnis darbą Kreiptis: Rua Duque de Caxias Nr. 6-A. São Paulo (Netoli naujosios Sorocabos stoties.)

Skubiai reikalingas batsiuvis

Sapatonams ir futbolnėms (boc) siuti. Kreiptis: Villa Prudente, r. Vin Nr. 1. S. Paulo.

Pranešimas.

Labai svarbiais mokyklos reikalais pasitarti, sekmdienį 20 d. lapkričio mėn. 1 val. p. piet [rua Camacano, 97] šaukiamas Villa Anastacio Dr. J. Basanavičiaus vardo liet. mokykl. mokinių tėvų visuotinis susirinkimas. Visus tėvus ir šiaip lietuvius prašome kuo skaitlingiausiai atsilankyti.

Mok. T. Komitetas.

Šių metų rugsėjo mėn. 1.200 dvarų ūkių.

Dėl Naumanaitės „stebuklų“ jau abojojama. Konnersreute, kaip žinoma, gyvena Teresė Neumanaitė, pas kurią laikas nuo laiko rankose ir kojose atsiveria žaidzos, panašios į nukryžiuoto Kristaus žaizdas. Tame meste tely išeinąs laikraštis „Konnersreuter Sonntagblatt“ praneša, kad šių metų vyskupų konferencijoj buvo nutarta pavesti tą nepaprastą reiškinį ištirti vienai universitetui klinikai. Jei pati Neumanaitė ar jos tėvai tą dalyką ištirti neleistų, tai katalikų bažnyčia daugiau Konnersreutu nebesidomėsianti.

Kas bus, kas nebus,

bet Lietuvis nepraus!

Ekspedicija i Amazonos kraštą.

(tąsa XVIII.)

Nuotykių romanas.

Vieni susirgo, kiti pabėgo, o tretie davėsi nužudomi. Ar tai buvo sutarty numatyta? Tik du dalyviai pasirodė tinkami: mister Bolsas ir tas gyvulių varytojas. Todėl aš mister Bolsą pas kyriau sandėliui prižiūrėti, o mister Tartariną imu su savim. Jeigu tams tai kas ir nepatinka, tai ne mano reikalas. Be kita ko, aš noriu gulti, nes ryt anksti turiu keiti. Labanakt, ponai!

Tais žodžiais miss Astoraitė atsikėlė. Tačiau netrukus vėl buvo sutrukdyta. Visu kūnu iš pykčio drebėdamas d'Andrada išėjo iš palapinės ir pamatė sujaudintus gyvulių varytojus ir medžiotojus sustojusius prie Meškučio, kuris numetė prie degančio laužo lianais suraišiotus kažkokius daiktus, panašius į kopūstų galvas.

„Kas čia yra?“ paklausė miss Astoraitė ir priėjo arčiau ugnies, bet išsigandusi atsikoko toliau. Čia buvo išvertomis baidiomis akimis ir nulupta oda žmonių galvos.

Po pietų Meškutis sakdamas eis nąs medžioti, pasišalino. Iš tiesų jis

nuėjo ieškoti kitų dingusių dalyvių. Pongo padėdamas, jis gana greit susėkė pėdas, o vakarui brėkstant tankmė užėjo apgriautas palmines bakūzes. Pirmas daiktas, ka Pongo užėjo, tai buvo baidios trofėjos, kurios buvo sudėtos prie molinio puodo paliai bakūžės angą. Kitoj bakūžėj rado pusiau apdegintus Cabrato ir šešių gyvulių varytojų la vonus. Antrojo medžiotojo lavonas buvo pamestas skynime. Į bakūžes, matyt, jie buvo suvilijoti daržovėmis. Matyti, juos pritrenkta basliais, nes daugely vietų galvos kaulai buvo sutrupinti. Galutinai nužudė tik nupiaudami galvas, kurių odas mundurukai laiko brangiomis trofėjomis. „Galvos odas“, baigė Meškutis savo pranešimą, „tie žalčiai preparavo puode, pripylė smėlio ir nusinėšė. Ir galvos yra išvirtos“, pridėjo jis rodydamas pilkus raukšlėtus muskulus.

„Baisus žiaurumas!“ šnibzdėjo miss Astoraitė „Aš dėkuoju tamstai, mister Tartarinai. Dabar aš, jau žinodama, jog tiems žmonėms niekuo nebegaliu padėti, daug ramesne sąžine galėsiu toliau keliauti.“ Čia ji pasisuko

ir nuėjo palapinės linkui. Eidama palapinėn ji visu kūnu drebėjo nuo drugio ir baidių įspūdžių.

Kiti tik žiūrėjo į Meškutį negalėdami nė žodžio ištarti. Tuo tarpu prie Meškučio atėjo Bolsas ir padavė ranką. „Aš noriu tamstai šį tą pasakyti, mister“, pasakė jis, „aš dabar ir pats pamaciau, jog tamsta esi vienintelis žmogus, kuriam mes savo miss galim patikėti.“

Vos rita maigla pradėjo laukuose sklisti, apie lėktuvą jau vaikščiojo su žibintais rankuose du siluetai. Tai buvo Bolsas ir d'Andrada. Bolsas pripylė benzino baką, paleido motorą sušilti, klausė motoro darbo taktus, kontroliavo degimo įtaisą ir sparnus. Jis sukiojo rinteles, kalinėjo ir, pagaliai, aparate neliko vietos, kurios jo pirštai nebūtų pačiupinėję. D'Andrada taip pat labai domėjos lėktuvu ir dėjo norįs padėti. Jis — aukštos kilmės žmogus, ispanijos kryžuočių ainis — pats atnešė benziną ir alyvą, rėpla lindo po aparatu. Įpatinai jį traukė sparnai, prie kurių jis sugaišo apie dvidešimt minučių, kol Bolsas gاندолоj kažką su motoru darė. Kai Bolsas išlipo iš gандолоs, d'Andrada buvo labai patenkintas ir vieną ranką laikė kišenėj.

Tuo tarpu prašvito, ir abu pamatė pro kaktus stiebus ateinant miss Astoraitę, Meškutį, Robby ir du medžiotojus. Miss Astoraitė vilkėjo odinį apsiaustą ir lakūno kepurę. Meškutis buvo paprastai apsirengęs ir turėjo ant

nugaros du maišukus. Per jo petį kabėjo du vinčestro šautuvai, o greta jo bėgąs Pongo nešė dar vieną nešuluką.

„All right, Bolsai?“ paklausė miss Astoraitė ir visa pasipurtė.

Rytas buvo šaltokas. „Well, misstris Astor“, atsakė Bolsas.

Ji padavė visiems ranką atsiveikindama. „Jei po dviejų savaičių ne grįšiva, nebeieškokite mudviejų“, pasakė ji. „Likite sveiki ir žiūrėkit sandėliu“, tais žodžiais įlipo į lakūno vietą, o Meškutis atsėdėjo jos užpakaly.

Motoras pradėjo veikti, kaskart garsiau ir smarkiau, pagaliai, lėktuvas ėmė riedėti pieva ir atsiskyrė nuo žemės. Stebėtinai šioj apylinkėj ir grąkštus paukštis vis kilo ir kilo aukštyn, jau palikę ekspedicijos dalyviai atrodė mažais vabaliukais, o žemė vis dar krito į kažkokią bedugnę.

Užpakly dunksojo tamsios girios, o prieky tekėjo, lyg krauju pasriuvusi, raudona saulė. Aparatas kilo aukštyn nepaprastu greitumu.

(b. d.)

PASISKELBUS „LIETUVIS BRAZILIJOS“ Jūsų rytojus bus užtikrintas.

Tik „LIETUVIS BRAZILIJOS“!!!

Moterų skyrius.

Ušnė.

Moteris ir organizacija.

(t a s a)

Pagaliau, ar gana mums to auklėjimo, kurį mes gauname mokykloje? Ne negana: reikia dar daugiau ir jau kitos rūšies.

Lengvai galime pripažinti, kad už mokyklinio amžiaus jaunimui tarp kitų priemonių sau auklėti yra viena geriausia priemonė — organizacija. Organizacijoj galima papildyti tu, ko negavai iš motinos, iš mokyklos. Organizacijoj gali pasiroditi rimtas ir sąžiningas gyvenimui, gali išmokti visko, kas reikalinga mokėt, šių laikų motinai. Ir vėl aiški išvada: moterys neturi šalinis nuo organizacijos, bet joje turi dalyvauti.

Bet dalyvavimas nelygus dalyvavimui. Reikia išsiaiškinti, kaip mes mergaitės turime suprasti tą dalyvavimą organizacijoj. Įstoti į bet kokią organizaciją yra nesunku. Visos tai gali padaryti. Bet mokėti toje organizacijoj surasti būdą įsigyti apčiuopiamos naudos dvasiai — tai jau yra nelengva, ir ypatingai nelengva mums mergaitėms. Mes dažnai paskatame vyrų sumanymuose ir darbuose.

Visoms žinoma, kaip mes veikiame, kuo mes pasireikiame, bet ką mes turėtume veikti ir kaip pasireikšti — tai nedaugelis iš mūsų tenuvokiame.

Taigi ir neatsiekiamo to, ko mes norėtumėm atsiekti. Juk mes stojame į organizaciją ne tam, kad pasidarytume sau vien tik malonią pramogą, bet kad, dalyvaudamos joje, auklėtume save, t. y. kas materialiai, kaip šeimos lėmės ramsėiui, reikalinga. O juk reikalinga mums daug ko iš dvasinės srities kuri nesigiriant, padaro mus tauras, patraukiančias. Visą tą sritį galima suvesti į moterišką kilnumą, kuris reiškiasi būdo švelnumu, jautrumu, sveika savigarba, šeimos meile ir pasiaukojimu. Organizacija yra ne kas kita, kaip draugės sug venimas, kultūringas viens su

kitais bendravimas. Tame bendravime tuose santykiuose su kitais asmenimis ir galime lengvai švelninti savo būdą, pratintis prie taikaus, ramaus sugyvenimo. Mes čia, organizacijoj kartas nuo karto susitikdamos su kitais nariais pratinamies maloniai ir švelniai elgtis. O juk kiekvienas mūsų sveikas nusišypsojimas kitiems bei kitoms yra jau žingsnis savo būdai švelninti. Namuose mes to padaryti negalime, nes čia su visais šeimos nariais per daug esame susipratusios, per daug mažai vieni kitus gerbiame. Organizacijoj gi visai kas kita. Čia mes sudarome irgi šeimą, kurioj turi būti tarp jos narių žymiai daugiau pagarbos vienas kitam negu paprastoj šeimoj. Čia mes bendrai galvojame, vienaip jaučiamės, vienokį džiaugsmą ar liūdesį kenčiame. Čia mes išmokstame gerbti vienas kito nuomonę ir kantriai laukti savo eilės, kykdant kokį nors darbą bei sumanymą. Organizacijoj, o ne kitur, mes galime išmokti praktiškai ir smulkmeniškai pažinti patį gyvenimą, pačius žmones. Žodžiu organizacija mums moterims tai rimta ir vertinga proga save auklėti, sviesti.

Bet visam tam pasiekti yra viena sąlyga, būtent, mes turime būti aktyvios. Mums neturi užtekti atėjus į susirinkimą tik pasėdėti, pasiklausti, kažkitos kalba, bet turime pačios aktyviai dalyvauti tame bendrame galvojeime, bendrame darbe. Mes neturime bijotis pareikšti savo kokią mintį; pateikti savo sumanymą, dėl jo kalbėti, ginti jį ir p.

Tada ir mes būsime organizacijai naudingos ir ta organizacija — mums naudinga.

Šia linkme laikas jau mums pradėti būti įtakingesniems, pereiti iš stebėtojų eilės į veikėjų ir sumanytojų eiles.

Iš «J. K.»

Pranešimas

Lietuvos Respublikos Konsulato São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10 kviečiamas:

- 1) Laurinavičius Matas, Biliūnų km., Kauno apskr.
- 2) Lekaitė Stasė, Šunelių km., Kražių valšė. Raseinių apskr.
- 3) Mackevičius Antanas, Nerakų km. Lazdynų v. Seinų apskr.
- 4) Makarovaitė Agafija, Žvinėnų vien., Malėtų v. Utenos apskr.
- 5) Makutėnas Pranas, Ežerėnų apskr.
- 6) Maniakas Jurgis, Vilkaviškio apskr.
- 7) Marušinskas Juozas, Dušėtų val. Zarasų apskr.
- 8) Masaitis Antanas, Raudondvario v. Kauno apskr.
- 9) Mazurkevičienė Elena, Seinų apskr.
- 10) Medužauskas Jonas, Pašiakų vien., Trakų apskr.
- 11) Miknis Petras,
- 12) Mikoleit Anna, Pagėgių apskr.
- 13) Mockus Robertas, Rukų km., Kretingos apskr.
- 14) Paulavičius Aleksandras, Alytaus apskr.
- 15) Plaušinitis Adomas, Klaipėdos krašto.
- 16) Ragaišis Jonas, Vištyčio m. Vilkaviškio apskr.
- 17) Radzevičius Antanas, Vilkaviškio apskr.
- 18) Rapsikevičius Pranas, Kauno [idomus prieraišas].
- 19) Sakas Pranas, Ilgalaukių km. Panemunėlio v. Rokiškio apskr.
- 20) Spilkis Šumel-Joselis, Vilkaviškio apskr.
- 21) Sidoravičius Antanas,
- 22) Smolecas Chackel-Giršas, Biržai.

tuojan užėti Konsulatan arba nurodyti savo tikrus adresus.

Liet. Konsulatas.

„LIETUVIS BRAZILIJOJ“

ISEIVIO DRAUGAS

SPORTAS

Sekmadienį, Lapkričio 20 d. 9 v. ryto įvyksta futbolo rungtynės tarp Liet. Sporto S-gos «Lithuania» ir brazilu klubo «Lorenzett F. C.» iš taurių.

Futbolistai renkasi 8 val. ryto «Guarany» aikštėje, kuri randasi netoli «Antarktica» fabrico palei naująjį gelžkelio tiltą.

Rungtynių pažiūrėti kviečiame visus futbolu mylėtojus.

L. S. S. «Lithuania».
Sporto Vedėjas.

S. S-ga «Lithuania» praneša visų suinteresuotų kūno kultūros fizinio laivinimosi žiniai, kad lengvosios atletikos ir turniko treniruotės vykstą: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 8 val. vakaro.

Sporto Vedėjas.

Lapkričio m. 25 d. 8 val. vakare S. S-ga „Lithuania“ rengia stalo teniso («ping-pong») rungtynės.

Norintieji šiose rungtynėse dalyvauti, kviečiami treniruotis lapkričio m. 22 ir 24 d. vakarais.

Sporto vedėjas.

Atidaroma vieša skaitykla.

Teko sužinoti, kad Lietuvių S-gos Brazilijoj iniciativa Lietuvių name r. Ban deirautes, 92 nuo 26 d. lapkričio mėn. atidaroma vieša skaitykla. Skaitykla kol kas veiks tik šeštadieniais nuo 4 21 val. ir sekmadien. nuo 10 — 20 val.

Tai labai sveikintinas žygis, nes São Paulo lietuviai iki šiam laikui neturėjo progos pasiskaityti laikraščių iš Lietuvos ir kitų pasaulio kraštų.

L-vis

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATA?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE-NU IR IVAIRENYBIU!

(tąsa) IV.

Absolutorio, adj. atleidžias (nuodėmės).
Absolver, v. atleisti, (nuodėmės).
Absolvicão, f. atleidimas (nuodėmės).
Absorpcão, f. įgėrimas, sugėrimas, įčiulpimas.
Absorto, adj. įgertas, sugertas, įčiulptas.
Absorvencia, — absorpcas.
Absorver, v. įgerti, sugerti, įčiulpti praryti.
Abstenção, f. susilaikymas, susivaldymas.
Abster, v. susilaikyti, suvaldyti; — se susilaikyti.
Abstinencia, — abstenção.
Abstinente, adj. susilnikas, susi vaidas, saikingas.
Abstracção, f. abstrakcija, atitraukimas.
Abstractamente, adv. abstraktiškai, atitraukiamai.
Abstracto, adj. abstraktiškas, atitrauktas.
Abstrahir, v. atitraukti, atskirti (minty).
Absurdamente, adv. absurdiškai, neįsimtingai, kvailai.
Absurdidade, f. absurdas, neįsimintis, kvailystė.
Absurdo, adj. absurdiškas, neįsimtingas, kvailas.
Abundancia, f. gausa, gausumas, daugumas.
Abundante, adj. gausus, pilnas.

Abundantemente, adv. gausiai, pilnai.
Abundar, v. gausinti, pilninti.
Abusar, v. bodinti, įkyrėti, įgristi, apvilti, apgauti.
Abusivamente, adv. įkyriai, nuobodžiai, įgrįstamai.
Abusivo, adj. įkyrus, nuobodus, grasus.
Abuso, m. išnaudojimas, apgaulė, klaida.
Abutre, m. vanagas; fig. žiaurus žmogus.
Abysmo, m. geimė, skradžia, bedugnė, prapultis.
Acabado, adj. baigtas.
Acabamento, m. pabaigtuvės.
Acabar, v. baigti, paliauti.
Acabrunhado, adj. pavasęs, susikrimtęs, persekiojamas, prislėgtas.
Acabrunhar, v. varginti krumsti, persekioti, slėgti.
Acacapar — se, v. m. susiriesti.
Acacia, f. akacija.
Academia, f. akademija, aukštoji mokykla.
Academicamente, adv. akademiškai moksliskai.
Academico, m. akademikas, akademijos mokytojas ar mokinys.
Academicio, adj. akademiškas, moksliskas.
Acajú, m. raudonmedis.
Acacanhara, v. išmindžioti, išminti, sutrypti.
Acalentar; v. liūliuoti, raminti, migdyti.
Acalmar, v. raminti, nuraminti.

Ac calorado, adj. temperingas, gyvas, ugningas.
Acampamento, m. stovykla, lauko stovykla, palapinė.
Acampar, v. daryti stovyklą, tiesti palapines.
Acanhadamente, adv. nedresiai, bailiai, silpnai.
Acanhado, adj. bailus, nedąsus, ankštus.
Acanhamento, m. ankštumas, nedrąsa, bailumas.
Acanhara, v. ankštinti, aprėžti, atimti drąsą.
Acareação, f. susatymas akis į akį (teisme).
Acarear, v. konfrontuoti, statyti akis į akį.
Acariadamente, adv. lepinaimai, saldžiažodingai.
Acariador, s. m. lepintojas, glamonėtojas.
Acariar, v. lepinti, meilinti, glamonėti, pataikauti.
Acarrretador, s. m. vežikas.
Acarretar, v. vežti, važiuoti.
Acaso, m. atsitikimas; acaso, adv. atsitiktinai, ar kartais? gal būt?
Acastellar, v. įsitvirtinti, įgulti pily.
Acataadamente, adv. gerbiamai, su pagarba.
Acatalepsia, f. akatalepsija, dvasinis negaliavimas.
Acatamento, m. gerbimas, pagarba.
Acatar, v. gerbti.
Acadilhar, v. vesti (kariuomenę) vadovauti.

Acauteladamente, adv. atsargiai, žvailiai, akylai.
Acautelado, adj. atsargus, žvalus, akylas.
Acautelar, v. numatyti, apsaugoti, perspėti; — se, apsisaugoti, apsiginti.
Acacalar, v. sviesti, poliruoti.
Acafata, f. dvaro dama.
Acafate, m. krestis, gurbas, «kašė», ragazė.
Acafrao, m. tymas šafronas.
Acafroar v. su tymu [šafranu] taisyti, dažyti.
Acafroeira, f. tymo, šafrano augalas.
Acamom, m. antsnukis.
Acamar, v. uždėti antsnukį.
Acção, f. veikimas, darbas, akcija [vertybės popierius].
Acceder, v. artintis, ko imtis, pradėti.
Acceleração, skubumas.
Acceleradamente, adv. skubiai, paskubom, ūmai.
Accelerado, adj. skubus, staigus, ūmas.
Accelerador, s. m. skubintojas, greitintojas.
Accelerar, v. skubinti, greitinti.
Acender, v. uždegti.
Accentto, m. akcentas, kirtis.
Accentuação, f. akcentavimas, kirčiavimas.
Accentuar, akcentuoti, kirčiuoti.
Acepção, f. prasmė, paaiškinimas.
Accesso, a. j. uždegtas.

(b. d.)

Pasto dėžutė

Redakcijoj yra laišakai:

O. Randziutei, J. Kalinai, V. Daukša, P. Paunksnis, P. Kareiva, J. Ambrozevičius, J. Baužys, M. Baškauskas, V. Karveliui, B. Purviniui.

PASTABA: Laiškų dėžėjai neturintieji išsipirkę pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

PRAŠOMAS

Kajatonas Gylis užėiti į laivokartėjų agentūrą J. Frizzo & Co. r. Mauá, 207 pasikalbėti laivokartės reikalu.

Portugalų ir lietuvių kalbos žodyno reikalu.

Pradėdamas šį sunkų ir atsakingą darbą leisti viešumon, laikiu visuomenės susidomėjimo ir kritikos.

Abejones, pastabas ir pataisus prašau man siūsti raštu į São Paulo caixa postal 2885, už ką iš anksto nuoširdžiai dėkuoju.

A. Majus.

GERO BIČIU MEDAUS

Gero bičių medaus iš vila Silvani jos galima gauti lietuvių valgykloj, rua Bandeirantes, 92

LIET. „BRAZ.“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoj, pas atskirus

platintojus visuose miesto rajonuose ir „Liet. Braz.“ redakcijoj visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vakar. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETININGA 37-a salas 8-9. T4-0715.

„BERNARDO“

Vokiečių fotografijų įstaiga

Isteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103) São Paulo.

PIGIAUSIAS IR GREICIAUSIAS susisiekimai tik agencija

„HAMBURGO“

Laivokortės, vyzos į visas šalis. Parūpinama šamados iš Europos į Braziliją. Par duodama žemė sklypais ir alkeriais mieste ir provincijoj.

Sąžiningas ir greitas patarnavimas visomis informacijomis. Interiore atsakinėjame ir raštu.

São Paulo, L-go S-ta Ephigenia 13, Tel. 4-1152. Caixa postal 3272.

Atidaryta kasdien nuo 8 — 6½ v. v. Šventad. uždaryta.

Kalba lietuviškai.

JURIDINĖ ADVOKACIJOS KONTORA.

Advokatas, prisiekusis vertėjas ir teisinis patarėjas visokiais reikalais.

A. V. & ORSINI

Daroma: naturalizacijos ir pilietybės dokumentai, chamados vidaus pasai, kadernetos, vedybos dokumentai, rašoma įvairūs prašymai ir tarpininkaujama visose teismo, bei valdžios įstaigose.

Kainos prieinamos.

Priėmimo valandos 8 — 12 ir 13 — 18 vv

RUA LIBERO BADARÓ 8 sobr. 2º andar — sala 12.

Prancūzu Navigacijos Kompanija

SUD ATLANTIQUE — CHARGEURS REUNIS.

Išėjimas greitųjų laivų.

IŠ SANTOS Į PIETUS

IŠ SANTOS Į EUROPA

Kerguelen — — — — 13 Lapkr

Massilia — S. A. 28 „
Atlantique (do Rio) 8 Lapkričio
Groix — — — — 14 „

Daroma šamados iš Lietuvos 3 kl. paprasta, 3 kl. su kabina ir 3 kl. pagerinta.

AGENTA I:

S. PAULO

SANTOS

Cia Comercial e Maritima
Praça Ramos de Azevedo 9.

Cia Chargeurs Reunis
Rua 15 de Novembro, 186.

SKAITYKITE IR PLATINKITE „LIETUVIS BRAZILIJOS“ JIS GERIAUSIAS PATARĖJAS IR DRAUGAS VISUOSE TAMSTOS DALYKUOSE.

RŪKANTIEJI!

Turite suprasti, kaip sveika ir malonu yra rūkyti papirosai su vata pagamintomis gilzėmis. Vata apvalo dūmą nuo nikotino ir kitų kenksmingų žmogaus organizmui priemaišų.

Geriausias tos rūšies gilzes galite gauti tik pas mus ir už labai pigią kainą: 100 št. 600 rs. 1000 št. 4\$500. Papirosams kimšti mašinėlės 1\$000; geriausio Paryžiaus rūkomo poperio 100 knygučių pokelis 12\$000. Siunčiame ir į interiorą. Pamėginkite ir išitikinsite!

CASA GENI

SÃO PAULO

Rua São Caetano, 208

Už apinokamus skelbimus redakcija ir administracija neatsako

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 2 — 6 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 d. Março)

2 andar, salas 4 e 5 Tel. 2-5068 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. app. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniai nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniai nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidujinių ir psichinių Laboratorija: tyrimas šlapumo, kraujo, mikrobu ir t. t...

Laivakortės į Lietuvą ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

Laivų išėjimas į Europą
Persier — — — 14. 11. 32
Raul Soares — 27. 11. 32.
Londonier — 28. 11. 32

Kainos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA

Įkurta 1900 m.

Rua Mauá 207, kampus rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai įstaiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniai tik ligi 12 val.

